

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

LXXXII. Quæ sint pœnitentiæ partes Eßentiales?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

SVADENT istis. 1. Calvinus *Instit.* l. 4. c. 19. §. 17. Baptismus per peccatum non deletur, ergo per totam vitam est utilis ad memoriam reuocatus. 2. Hieronymus *dixit & impropiè dixit Pœnitentiam secundam tabulam.* Vide plura supra quæst. 30.

AUTOR. *Concil. Trid. Sess. 14. Can. 2.* dicit anathema confundentibus ea duo Sacramenta; Adeo diuersa sunt. 1. Docet id figura. *Col. 2.* Baptismus dicitur Circumcisio spiritalis; at hæc nusquam legitur iussa repeti cum memoriâ in remedium peccatorum; sed pro hoc Sacrificia, Expiationes, Cōfessio præscribuntur. *Leu. 4. 5. 6.* Ergo. 2. Non remittimur, *1. Ioan. 1.* ad memoriam Baptismi; sed *Si confiteamur peccata nostra, fidelis est et iustus, ut remittat nobis pecc. nostra, et emundet nos.* 3. *Heb. 6.* Impossibile est eos, qui semel sunt illuminati, per Baptismum aiūt S. Patres, contra Nouatianos; & prolapsi sunt, rursū renouari ad Pœnitentiā, repetito Baptismo. Vnde baptizatum prius dein lapsū in incestum, Paulus non remisit ad Baptismum. Et ibidem monet. *Non rursus iacientes fundamentum pœnitentiæ.* Quocirca, aut neganda est cum Nouatianis Reconciliatio; aut fateri Pœnitentiā esse distinctū à Baptismo Sacramentū. 4. Post Baptismum lapsi, non sunt remissi ad memoriam Baptismi; sed ad pœnitentiā: Vt, *Act. 8. Simon, 1. Cor. 6.* Incestuosus. 5. Mirum, si vnicū salutis remedium foret; nec de eo S. Scriptura verbum: nil S. Patrum Traditio; at multa de pœnitentiā.

RATIO. Quia, *Luc. 12. Seruus qui cognouit voluntatem Domini, & non facit, vapulabit multis. Qui autem non cognouit, & fecit digna plagis; vapulabit paucis.*

Ideo 1. *Timoth. 1.* *Misericordiam Dei consecutus sum, quia ignorans feci in incredulitate.* Atqui post Baptismum scienter peccans facilius resanaretur, quam ignoranter peccans ante Baptismum; quia is solā memoriā; non hic. Istud verò est absurdum. 2. Ritus Baptismi & Pœnitentiæ diuersam habent materiam ac formam: sunt igitur & Sacramenta diuersa. Item & Ministrorum est diuersitas: nam semper soli Episcopi & Sacerdotes Absoluerunt: Baptizarunt verò etiam Diaconi, ad uocque laici ipsi.

DICO AD I. Baptismus, quā fuit actio transiens, transit; quā dedit gratiam regenerationis, hanc fugat peccatum, & extinguit; non tamen Characterem impressum.

AD II. Peraptè dixit. Sic & Tertullianus libro de pœnitentiā. vocat eam *secundam ianuam, spem, secunda subsida, &c.*

QVÆSTIO LXXXIII.

Qua sint partes Essentiæ Pœnitentiæ?

LUTHERANI: ut Illyricus in *apol. Conf. Art. 14. 8.* Keminus p. 2. Exam pag. 92. cum Scoto 4. 14. q. 4. & d. 16. q. 1. asserunt vnam, scilicet Absolutionem. At Scotiæ tamē non negant cententiā esse Sacramentum, neq; negant Confessionem esse necessarium ut iheretici.

II. MELANCHTHON in *apol. Conf. Aug. 25.* asserit duas: Ritum v. s. b. l. m. & Verbum absolutionis. *Corda simul per Verbum & Ritum inquit Dicit Verbum incurrit in aures, Ritum in oculos.*

I. H. ALII duas Baptismi re. ordinationem, & Verbum Absolutionis. De his supra.

SVADENT istis 1. *Keminus pag. 92.* Quia Antiquitati est ignota distinctio cententiæ à Materiam a. Formam. 2. Nec inter ipsos i. h. o. l. o. s. eos conuenit. 3. Sacramenta sunt actiones Dei; proinde si opera humana sint pars pœnitentiæ, h. s. d. i. n. i. tatem tribui necesse est. 4. Antecentum annos ad

certi consistit de materia pœnitentiæ. 5. Et Concil. Trident. timidè scripsit, Actionem pœnitentis esse materiam pœnitentiæ, vel quasi: Ego ipsa est Sacramentum, vel quasi; & effectus eius est remissio peccatorum, vel quasi. 6. Scotista. Quia effectus pœnitentiæ apud significatur per Absolutionem, non per Confessionem; at Sacramentum est signum rei: ergo. &c. 7. Id est Sacramentum, quod à ministro confertur; talis hic est Absolutio, non Confessio. 8. Absolutio sola est causa gratiæ, cum tota vis pœnitentiæ in Clauibus consistat: at hæc sunt Absoluentis.

AUTOR. Partes essentielles Pœnitentiæ sunt duæ: Absolutio Sacerdotis ut Forma; Actus pœnitentis ut Materia. Ita Communis: & Tridentinum *Sess. 14. Can. 3.* & Concil. Florent. Quia *pœnitentiâ est actio pœnitentis: non, ut Scotus ait, est Absolutio pœnitentis, facta certis verbis.* 2. Sacerdos absoluere non debet vllum, nisi quem ex signis visibilibus pœnitentem esse cognoscit; cum Sacramentum sit signum visibile gratiæ à Deo institutum: Cur igitur Confessio, tale signum, non foret pars Sacramenti? Significat enim confitens se voluntate recedere à peccato, ac proinde iustificari: quod Absolutione completur. 3. Confitens concurret ad remissionem peccatorum; 1. Ioann. 1. *Si confiteamur peccata nostra, fidelis. &c.* Proinde, ut Absolutus dicitur verè iustificari; sic & Confessus. Itaque Confessio & Absolutio sunt partes essentielles.

DEO AD I. Pariter & in Baptismo: at res perantiqua est; termini sunt recipientes, & rei explicandæ aptiores.

AD II. Conuenit: nam Communis tenetur; ut patet.

AD III. Actiones pœnitentis non habent vim Sacramentalem, nisi ut instrumenta sunt Dei: sicut & verba Sacerdotis.

AD IV. At Gabriel *4. dist. 17. q. 2.*

art. 1. docet de Confessione & Absolutione ex Communi sententia, & is vixit ante 100. annos, citatque S. Thomam. &c. Sic & Concilium Florent. anno 1439.

AD V. Sic ex hoc, *Quasi Unigenitus à Patre*, liceret dicere, *Christus est Unigenitus, vel quasi.* Vox *quasi* non semper extenuat rem. Et Confessio est *quasi materia*; quia est insensibile signum actionis transeuntis; non solida & subsistens.

AD VI. Etiam Confessio significat pœnitentem recedere à peccato; seu Absolutio, Sacerdotem expellere peccatum.

AD VII. Minister Sacramenti est, qui vel totum, vel partem Sacramenti conficit potiore; ut hic Absolutionem Sacerdos; Confitens tamen cooperator est necessarius.

AD VIII. Operatur per Claves Absoluens; at & cooperatur Confitens: Ut homo constat ex corpore & anima; solâ hæc intelligit: ita Sacramentum constat partibus duabus; vnâ tamen operatur; & quidem non sine alia.

QVÆSTIO LXXXIV.

Quæ sunt partes Materiales Pœnitentiæ?

LUTHERO-CALVINISTARVM triplex errat sententia. I. LUTHERVS *lib. contra Bullam Anni christi art. 5* anno 1520, & 1521. etsi non neget tres esse partes; Satisfactionem tamen non esse iuris diuini; tamen anno 1543. in refut. art. Louan. prop. 17. n. patet esse tres; sed duas, ait in Smalcald. art. anno 1537. *Contritionem ex minis legis, & Fidem ex Evangelii promissis.* Sic & Melanct. *in Locis, anno 1521. in Conf. Aug. anno 1530.* posuit eas Mortificationem, & Viuificationem. Sic C. nuriatores &c.

H. LUTHERANI alii certum addunt, *Opus bonum, leu.*